

SADRŽAJ

Predgovor	vi
Predgovor drugom i trećem izdanju	viii
Uvod - Brodarstvo kroz povijest	1
Otkrića električnih pojava i razvoj njihove spoznaje	2
OSNOVE ELEKTROTEHNIKE	3
Magnetsko električno polje	4
Magnetska indukcija	4
Magnetski tok	5
Elektromagnetska indukcija	6
Samoindukcija	7
ZAKONI U ELEKTROTEHNICI	7
Kondenzatori	12
Struja iz topline ili svjetlosti	13
Postanak trofaznog sistema	14
Spoj u zvijezdu i spoj u trokut	15
Snaga trofazne struje	16
Primjeri za izračunavanje pojedinih vrijednosti kroz osnovne zakone u elektrotehnici	17
Oznake priključaka i smjera vrtnje rotacionih elektrotehničkih strojeva	22
Upravljanje brzine vrtnje istosmjernih motora	23
OPĆA SVOJSTVA UPRAVLJANJA BRZINE VRTNJE ELEKTROMOTORA	24
Pokretači za istosmjerne motore i trofazne motore s kolutnim rotorom	26
Oznake priključaka i smjer vrtnje izmjeničnih strojeva bez komutatora	28
Gubici i korisnost električnih strojeva	28
Trofazni sinkroni generatori	29
Sinkroni motori	30
Asinkroni motori	30
Jednofazni i trofazni kolektorski motori	31
SPOJEVI IZMJENIČNIH MOTORA	32
Preklopni trofazni motori – višebrzinski motori	33
Trofazni asinkroni motori	34
Kočenje elektromotora	36
Hlađenje elektromotora	37
Zaštita elektromotora električnim napravama	38
Elektromotori - upućivanje i karakteristike	41
Vladanje elektromotora u promjenjivim pogonskim uvjetima	44
Karakteristike tereta i pokretanje elektromotora	45
Kompenzacija u elektromotornom pogonu	45
Opće karakteristike i primjena pojedinih vrsta elektromotora	47
Oblici elektromotora i njihova montaža	53
Problemi na trofaznim asinkronim motorima-uzrok i otklanjanje	53
Problemi na istosmjernim motorima-uzrok i otklanjanje	58
Općenito o kvarovima na elektromotorima	59
Transformatori	62
Spojevi transformatora	62

Transformatori-smetnje i kvarovi i njihov odklon	68
Zaštita trošila električne struje	71
Električna rasvjeta	73
Smetnje i kvarovi na fluorescentnim svjetiljkama i njihov odklon	79
Primjeri za osnovno izračunavanje pojedinih vrijednosti kod trofaznog sistema električne rasvjete i električnih strojeva	79
MJERNI SUSTAVI I OZNAKE	81
Oznake na skalama instrumenata	92
Označavanje električne opreme	93
Simboli-označavanje u elektrotehnici	95
Označavanje otpornika	96
ELEKTROTEHNIČKI GRAFIČKI SIMBOLI, I POLUVODIČKE ELEMENTE	97
AUTOMATSKO UPRAVLJANJE BRODSKIM PORIVNIM MOTOROM I	
DRUGIM POMOĆNIM UREĐAJIMA, PROBLEMI, UZROK I OTKLANJANJE	112
ELEKTROTEHNIČKI GRAFIČKI SIMBOLI, Prema „NEMA“ standardu - USA	122
MJERENJA U ELEKTROTEHNICI	129
Mjerenje analognim testerom	129
Mjerenje digitalnim testerom	129
Mjerni mostovi	135
Mjerni transformatori	138
Ispitivanje izolacije motora	140
MEGA-OHM TEST NA ELEKTRIČNIM STROJEVIMA	142
HEME SPAJANJA U ELEKTROTEHNICI	145
Strujna shema	146
Sheme spajanja u rasvjetnoj tehnici	152
Čitanje elektrotehničkih shema	156
DJELOVANJE ELEKTRIČNE STRUJE NA ČOVJEKA	163
MATERIJALI U ELEKTROTEHNICI	164
Formule za izračunavanje pojedinih svojstava materijala	168
Izolacijski materijali	169
Plastične mase	170
Kabeli i vodovi	172
Proračun vodova	173
OSNOVNI POJMOVI IZ NAVIGACIJE	174
Određivanje udaljenosti i mjerenje u navigaciji	176
Pomagala u navigaciji	177
Brodski magnetski kompas	179
Žiroskopski kompas (gyro compass)	181
Uređaji za održavanje kursa broda	185
Navigacijski radar	186
KOMANDNI MOST BRODA – ELEKTRONSKI UREĐAJI	190
Radari novije generacije	193
Žiroskopski kompas	194
Sekstant i kronometar	196
Vrste kurseva i azimuta	197

Osnovni pojmovi oceanske i astronomske navigacije	198
Astronomska pozicija broda	200
Pojmovi iz pomorske meteorologije	201
Osnovna pravila o označavanju (signalizaciji) brodova	204
Čamci za spašavanje na moru	208
Zvučni signali kod slabe vidljivosti	209
Skretanje brodova u opasnosti od sudara	210
PROPULZIJA BRODA	212
Vijčani propeler ili brodski vijak	213
Vibracije broskog trupa	214
Brodsko pogonska postrojenja	214
Parne turbine	215
Motori s unutrašnjim izgaranjem	217
Prijenos snage propulzijskih strojeva na propelersku osovinu	219
Položaj pramčanih mlaznih uređaja	221
Glavni propulzijski stroj – rad i problemi kod pogona	223
BRODSKI UREĐAJI UPRAVLJANI ELEKTRONSKIM SKLOPOVIMA	224
GLAVNI PROPULZIJSKI DIESEL MOTOR – AUTOMATSKO RUKOVANJE	224
Problemi na glavnom stroju upravljani elektronskim sklopovima (iz prakse)	231
Rashladni sistem	232
Podmazivanje	234
Sistem tlačnog zraka – Problemi kod upućivanja	235
Glavni stroj – propulzija zakretom krila – Problemi primjeri iz prakse	237
Pumpe kao pomoćni uređaji	240
Automatsko rukovanje brodskim pumpama	240
Kvarovi kod rukovanja brodskim pumpama	242
Ventilatori	245
Kompresori	245
Sidrena vitla	245
Kormilo	248
Problemi na komandi kormila	251
KORMILO I AUTOMATSKO UPRAVLJANJE BRODOM	252
Problemi, uzrok i otklon kvarova na sistemu upravljanja kormilom „Autopilot“	256
Osovinski vod, propelerska osovina, statvena cijev, međuosovine, odzivni ležaji	260
Centrifuge – separatori	261
Sonde – uređaji za mjerenje tekućine u tankovima	265
Reguliranje tlaka na tlačnom kontroleru	265
Zaštita broskog trupa od korozije	266
STROJNI TELEGRAF	268
Najčešći problemi na klasičnim telegrafima	269
Elektronski strojni telegraf	270
Destilatori – evaporatori upućivanje, održavanje, problemi i njihovo otklanjanje	272
BRODSKI KOTAO ZA PROIZVODNJU PARE	278
Najčešći kvarovi – općenito na kotlovima klasične izvedbe	289
Univerzalni Elektronski Kontroler rada kotla	290

Brodski kotao na ispušne plinove	293
Osnovni dijelovi električne sheme kotla (objašnjenja-čitanja)	293
RASHLADNI UREĐAJI NA BRODU	300
Klimatizacija - održavanje	300
Brodski hladnjak kao skladište prehrambenih namirnica	302
Osnovni problemi kod rashladnih uređaja, uzrok i način otklanjanja	305
Rashladni sistemi na kontejnerima	307
Problemi i njihov otklon na rashladnim sistemima kontejnera	308
Brodski akumulator	312
Brodski elektrotehnika	314
Brodski generatori i elektromotori	315
Osovinski generator	316
Regulator brzine okretaja generatora „governor“	318
Uzбудnik i regulator napona generatora	324
Osnovni problemi kod sinkronog generatora bez četkica i njihov otklon	324
Ukapčanje glavne sklopke – generatora u mrežu	326
Ubacivanje generatora u paralelni rad	327
KVAROVI OPĆENITO - NA ELEKTROTEHNIČKOM DIJELU I ELEKTRONSKOM SKLOPU ZA GENERATOR I NJIHOV OTKLON	331
Usmjerivači	338
OSNOVNA TEORIJA – KOMPJUTORA U BRODSKOM UPRAVLJANJU	340
Dojavni Moduli (Pretvornici signala)	347
Elektronski modul	355
ELEMENTI AUTOMATSKO –ELEKTRONSKIH SKLOPOVA	356
Poluvodiči	356
Fizički oblik poluvodičkih elemenata	362
Sažetak teorije Elektronskih elemenata	374
Otpornici	376
Kondenzatori	381
Zavojnice	382
SENZORI OPĆENITO	382
Tlačni senzor	383
Temperaturni senzor	383
Senzor nivoa	383
Senzor gustoće – viskozimetar	384
Senzor protoka	384
Pretvornici	384
Indikatori	386
Skeneri	386
SENZORI U PRIMJENI	386
Najčešći problemi na temperaturnim senzorima	392
Što učiniti u nuždi kad rezervnog senzora nema	395
Aktuatori	402
Elektronski pretvornik	403
ODRŽAVANJE ELEKTROTEHNIČKIH I ELEKTRONSKIH	

UREĐAJA NA BRODU	409
OSNOVNI PROBLEMI NA BRODSKIM ELEKTRONSKIM UREĐAJIMA	
UZROK I OTKLON	409
Što učiniti kad nema rezervnog elektronskog sklopa na brodu	414
TESTIRANJE ELEKTRONSKIH ELEMENATA	416
Testiranje otpornika	417
Testiranje kondenzatora	417
Testiranje otpornika sa promjenljivim otporom	417
Testiranje diode	418
Testiranje tranzistora	418
Testiranje tiristora	418
Testiranje integriranog sklopa – čipa	418
Testiranje elektronskih elemenata kad su na pločama zalemljeni	419
Testiranje senzora	419
REAKTANCIJE I VREMENSKE KONSTANTE SINKRONIH STROJEVA	420
Glavna razvodna ploča	423
Razvodna ploča u nuždi	424
Osnovni postupak kod otklanjanja kvarova na elektrotehničkim uređajima	426
Mjerni instrumenti na pločama za upravljanje	428
UZBUNE I ALARMI NA BRODU	429
Čovjek u vodi (moru)	430
Spašavanje ljudi u moru	431
Požar na brodovima	432
Sredstva za gašenje požara na brodu	433
Inertni plin	434
Protupožarno dojavno-alarmni uređaji – održavanje i otklon kvarova	435
Sistem za detekciju prisutnosti plina u prostoriji	442
BRODSKA OPREMA ZA ISKRCAJ – UKRCAJ TERETA	442
Brodске dizalice	444
Rukovanje brodskom dizalicom	447
Sheme jedne brodske dizalice, rukovanje, problemi i njihov otklon	451
Česti kvarovi na elektro-hidrauličnim dizalicama, uzrok i njihov otklon	466
HIDRAULIKA OPĆENITO – PROBLEMI UZROK I OTKLON	471
Najčešći kvarovi na hidrauličnim uređajima – općenito	472
OPĆE DUŽNOSTI ELEKTROTEHNIČARA NA BRODU	476
OPĆA SIGURNOST I PREPORUKE PREMA PRAVILIMA IMO, SOLAS, ISPS	477
KONVENCIJE	479
KORIŠTENA LITERATURA	480
DODATAK	481
VAŽNIJE ADRESE ITF-A	481
POMORSKI KLUBOVI	485
Bilješka o autoru	487
NAPOMENA	488